

Cuprins¹⁾

LEGEA NR. 85/2014 PRIVIND PROCEDURILE DE PREVENIRE A INSOLVENȚEI ȘI DE INSOLVENȚĂ	5
Titlul preliminar	5
Capitolul I. Domeniul de reglementare.....	5
Capitolul II. Principiile fundamentale ale procedurilor de prevenire a insolvenței și de insolvență. Definiții.....	6
Secțiunea 1. Principii.....	6
Secțiunea a 2-a. Definiții.....	6
Titlul I. Proceduri de prevenire a insolvenței	16
Capitolul I. Dispoziții generale.....	16
Capitolul II. Mandatul ad-hoc.....	16
Capitolul III. Concordatul preventiv.....	17
Secțiunea 1. Beneficiarii procedurii. Organele care aplică procedura.....	17
Secțiunea a 2-a. Încheierea și omologarea concordatului preventiv.....	21
Secțiunea a 3-a. Închiderea procedurii concordatului preventiv.....	22
Titlul II. Procedura insolvenței	23
Capitolul I. Dispoziții comune.....	23
Secțiunea 1. Aspecte generale.....	23
Secțiunea a 2-a. Organele care aplică procedura. Participanții la procedură.....	25
§1. Instanțele judecătorești.....	25
§2. Judecătorul-sindic.....	28
§3. Adunarea creditorilor. Comitetul creditorilor.....	30
§4. Administratorul special.....	33
§5. Administratorul judiciar.....	34
§6. Lichidatorul judiciar.....	39
Secțiunea a 3-a. Deschiderea procedurii și efectele acesteia.....	40
§1. Cererile introductive.....	40
§2. Deschiderea procedurii și efectele deschiderii procedurii.....	44
Secțiunea a 4-a. Primele măsuri. Întocmirea tabelului de creanțe. Contestațiile.....	53
Secțiunea a 5-a. Situația unor acte juridice ale debitorului.....	60
§1. Aspecte generale.....	60
§2. Anularea actelor frauduloase.....	60
§3. Situația contractelor în derulare.....	63
Secțiunea a 6-a. Reorganizarea.....	67
§1. Planul.....	67
§2. Perioada de reorganizare.....	74
Secțiunea a 7-a. Falimentul și lichidarea activelor.....	75
§1. Măsuri premergătoare lichidării.....	78
§2. Efectuarea lichidării.....	79

¹⁾ Actele normative cuprinse în prezenta culegere au fost actualizate la data de 12 iunie 2019.

§3. Distribuirea sumelor realizate în urma lichidării	82
Secțiunea a 8-a. Atragerea răspunderii pentru intrarea în insolvență	85
Secțiunea a 9-a. Închiderea procedurii	87
Capitolul II. Dispoziții speciale privind procedura insolvenței grupului de societăți	89
Secțiunea 1. Prevederi speciale privind competența și organele care aplică procedura	89
Secțiunea a 2-a. Deschiderea procedurilor	90
Secțiunea a 3-a. Măsuri procedurale	92
Capitolul III. Dispoziții privind falimentul instituțiilor de credit	93
Secțiunea 1. Dispoziții speciale	93
Secțiunea a 2-a. Deschiderea procedurii și efectele acesteia	96
Secțiunea a 3-a. Tranzacții privind cumpărarea de active și asumarea de pasive	98
Secțiunea a 4-a. Răspunderea organelor de conducere, a cenzorilor și a personalului de execuție sau cu atribuții de control din instituția de credit ajunsă în faliment	100
Secțiunea a 5-a. Închiderea procedurii	101
Secțiunea a 6-a. Alte dispoziții	101
Capitolul IV. Dispoziții privind falimentul societăților de asigurare/reasigurare	106
Secțiunea 1. Dispoziții generale	106
§1. Falimentul	107
§2. Deschiderea procedurii falimentului. Efectele deschiderii procedurii	113
Secțiunea a 2-a. Răspunderea organelor de conducere ale societății de asigurare/reasigurare	115
Secțiunea a 3-a. Închiderea procedurii	116
Titlul III. Insolvența transfrontalieră	117
Capitolul I. Dispoziții generale	117
Capitolul II. Raporturile cu statele terțe	117
Capitolul III. Dispoziții privind coordonarea procedurii insolvenței grupurilor de societăți	124
Capitolul IV. Reglementarea raporturilor de drept internațional privat în domeniul falimentului instituțiilor de credit	126
Capitolul V. Reglementarea raporturilor de drept internațional privat în domeniul falimentului societăților de asigurare/reasigurare	130
Secțiunea 1. Domeniul de aplicare. Competențe și legea aplicabilă	130
Secțiunea a 2-a. Informarea și drepturile creditorilor de asigurări	136
Secțiunea a 3-a. Reguli privind procedura falimentului, aplicabilă sucursalelor societăților de asigurare/reasigurare din alte state membre ale Uniunii Europene, care au sediul în România	137
Secțiunea a 4-a. Sucursalele societăților de asigurare/reasigurare din statele terțe	138
Titlul IV. Sancțiuni	139
Titlul V. Dispoziții tranzitorii și finale	141

INSOLVENȚA PERSOANELOR FIZICE	143
Legea nr. 151/2015 privind procedura insolvenței persoanelor fizice	143
Capitolul I. Dispoziții generale	143
Capitolul II. Organele care aplică procedura de insolvență	149
Capitolul III. Procedura administrativă pe bază de plan de rambursare a datoriilor	152
Capitolul IV. Comisia de insolvență	167
Capitolul V. Procedura judiciară de insolvență prin lichidarea activelor debitorului	169
Capitolul VI. Procedura simplificată de insolvență	179
Capitolul VII. Eliberarea de datoriile reziduale	181
Capitolul VIII. Reguli speciale privind transmiterea calității procesuale în procedura insolvenței	184
Capitolul IX. Interdicții și sancțiuni	187
Capitolul X. Dispoziții finale	188
Normele metodologice de aplicare a Legii nr. 151/2015 privind procedura insolvenței persoanelor fizice	193
Capitolul I. Dispoziții generale	193
Capitolul II. Reguli privind procedura administrativă pe bază de plan de rambursare a datoriilor	194
<i>Secțiunea 1. Primele măsuri</i>	194
<i>Secțiunea a 2-a. Concilierea</i>	196
<i>Secțiunea a 3-a. Alte aspecte procedurale ulterioare votării planului</i>	197
<i>Secțiunea a 4-a. Dispoziții cu privire la administratorii procedurii</i>	198
Capitolul III. Procedura judiciară de insolvență prin lichidarea activelor debitorului	200
<i>Secțiunea 1. Reguli privind activitatea lichidatorului pentru procedura insolvenței și drepturile și obligațiile debitorului în procedura judiciară de insolvență prin lichidarea activelor debitorului</i>	200
<i>Secțiunea a 2-a. Perioada de supraveghere postprocedură judiciară de insolvență prin lichidare de active</i>	200
Capitolul IV. Remunerația evaluatorilor, administratorilor și a lichidatorilor	201
Capitolul V. Publicitatea prin Buletinul procedurilor de insolvență – secțiunea „Debitori persoane fizice cu obligații ce nu decurg din exploatarea unei întreprinderi”	201

LEGEA NR. 85/2014 PRIVIND PROCEDURILE DE PREVENIRE A INSOLVENȚEI ȘI DE INSOLVENȚĂ¹⁾

Titlul preliminar

Capitolul I Domeniul de reglementare

Art. 1. Prezenta lege stabilește regulile în domeniul prevenirii insolvenței și al insolvenței.

Art. 2. Scopul prezentei legi este instituirea unei proceduri colective pentru acoperirea pasivului debitorului, cu acordarea, atunci când este posibil, a șansei de redresare a activității acestuia.

Art. 3. (1) Procedurile prevăzute de prezenta lege se aplică profesioniștilor, astfel cum sunt definiți la art. 3 alin. (2) din Codul civil, cu excepția celor care exercită profesii liberale, precum și a celor cu privire la care se prevăd dispoziții speciale în ceea ce privește regimul insolvenței lor.

(2) Procedura prevăzută de prezenta lege se aplică și regiilor autonome.

(3) Procedura prevăzută de prezenta lege nu este aplicabilă unităților și instituțiilor de învățământ preuniversitar, universitar și entităților prevăzute la art. 7 din Ordonanța Guvernului nr. 57/2002 privind cercetarea științifică și dezvoltarea tehnologică, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 324/2003, cu modificările și completările ulterioare.

● **DISPOZIȚII CONEXE. O.G. nr. 57/2002: „Art. 7. În sistemul național de cercetare-dezvoltare sunt cuprinse următoarele categorii de unități și instituții de drept public: a) institute naționale de cercetare-dezvoltare; b) institute, centre sau stațiuni de cercetare-dezvoltare din subordinea Academiei Române, Academiei Oamenilor de Știință din România sau a academiilor de ramură; c) alte institute, centre sau stațiuni de cercetare-dezvoltare organizate ca instituții publice ori de drept public, inclusiv institutele de cercetare-dezvoltare cu personalitate juridică ale instituțiilor de învățământ superior de stat acreditate; d) instituții de învățământ superior de stat acreditate, institute sau structuri de cercetare-dezvoltare ale acestora, fără personalitate juridică, constituite conform Cartei universitare; e) centre internaționale de cercetare-dezvoltare, cu sau fără personalitate juridică, înființate în baza unor acorduri internaționale; f) institute sau centre de cercetare-dezvoltare organizate în cadrul societăților naționale, companiilor naționale și regiilor autonome, cu sau fără personalitate juridică; g) alte instituții publice sau de drept public care au ca obiect de activitate și cercetarea-dezvoltarea ori structuri ale acestora legal constituite, cu sau fără personalitate juridică”.**

NCC (Noul Cod civil): „Art. 3. Aplicarea generală a NCC. (2) Sunt considerați profesioniști toți cei care exploatează o întreprindere. (3) Constituie exploatarea unei întreprinderi exercitarea sistematică, de către una sau mai multe persoane, a unei activități organizate ce constă în producerea, administrarea ori înstrăinarea de bunuri sau în prestarea de servicii, indiferent dacă are sau nu un scop lucrativ”.

¹⁾ M. Of. nr. 466 din 25 iunie 2014; cu ultim. modif. aduse prin **O.U.G. nr. 88/2018** pt. modif. și compl. unor acte normative în domeniul insolvenței și a altor acte normative (M. Of. nr. 840 din 2 octombrie 2018).

Capitolul II

Principiile fundamentale ale procedurilor de prevenire a insolvenței și de insolvență. Definiții

Secțiunea 1

Principii

Art. 4. Prevederile prezentei legi se bazează pe următoarele principii:

1. maximizarea gradului de valorificare a activelor și de recuperare a creanțelor;
2. acordarea unei șanse debitorilor de redresare eficientă și efectivă a afacerii, fie prin intermediul procedurilor de prevenire a insolvenței, fie prin procedura de reorganizare judiciară;
3. asigurarea unei proceduri eficiente, inclusiv prin mecanisme adecvate de comunicare și derulare a procedurii într-un timp util și rezonabil, într-o manieră obiectivă și imparțială, cu un minim de costuri;
4. asigurarea unui tratament egal al creditorilor de același rang;
5. asigurarea unui grad ridicat de transparență și previzibilitate în procedură;
6. recunoașterea drepturilor existente ale creditorilor și respectarea ordinii de prioritate a creanțelor, având la bază un set de reguli clar determinate și uniform aplicabile;
7. limitarea riscului de credit și a riscului sistemic asociat tranzacțiilor cu instrumente financiare derivate prin recunoașterea compensării cu exigibilitate imediată în cazul insolvenței sau al unei proceduri de prevenire a insolvenței unui cocontractant, având ca efect reducerea riscului de credit la o sumă netă datorată între părți sau chiar la zero atunci când, pentru acoperirea expunerii nete, au fost transferate garanții financiare;
8. asigurarea accesului la surse de finanțare în procedurile de prevenire a insolvenței, în perioada de observație și de reorganizare, cu crearea unui regim adecvat pentru protejarea acestor creanțe;
9. fundamentarea votului pentru aprobarea planului de reorganizare pe criterii clare, cu asigurarea unui tratament egal între creditorii de același rang, a recunoașterii priorităților comparative și a acceptării unei decizii a majorității, urmând să se ofere celorlalți creditori plăți egale sau mai mari decât ar primi în faliment;
10. favorizarea, în procedurile de prevenire a insolvenței, a negocierii/renegocierii amiabile a creanțelor și a încheierii unui concordat preventiv;
11. valorificarea în timp util și într-o manieră cât mai eficientă a activelor;
12. în cazul grupului de societăți, coordonarea procedurilor de insolvență, în scopul abordării integrate a acestora;
13. administrarea procedurilor de prevenire a insolvenței și de insolvență de către practicieni în insolvență și desfășurarea acestora sub controlul instanței de judecată.

Secțiunea a 2-a

Definiții

Art. 5. (1) În înțelesul prezentei legi, termenii și expresiile au următoarele semnificații:

1. *acord de compensare bilaterală (netting)* reprezintă:
 - a) orice acord master de netting – orice înțelegere sau clauză în cadrul unui contract financiar calificat dintre două părți, prin care se prevede un netting al unor plăți ori o îndeplinire a unor obligații sau o realizare a unor drepturi prezente ori viitoare rezultând din sau având legătură cu unul ori mai multe contracte financiare calificate;

b) orice acord master – master de netting – orice acord master de netting între două părți, prin care se prevede netting-ul între două sau mai multe acorduri master de netting;

c) orice înțelegere de garantare subsecventă ori în legătură cu unul sau mai multe acorduri master de netting;

2. *activități curente* reprezintă acele activități de producție, comerț sau prestări de servicii și operațiuni financiare, propuse a fi efectuate de debitor în perioada de observație și în perioada de reorganizare, în cursul normal al activității sale, cum ar fi:

a) continuarea activităților contractate și încheierea de noi contracte, conform obiectului de activitate;

b) efectuarea operațiunilor de încasări și plăți aferente acestora;

c) asigurarea finanțării capitalului de lucru în limite curente;

3. *abrogat*;

4. *administrator special* este persoana fizică sau juridică desemnată de adunarea generală a acționarilor/asociaților/membrilor debitorului, împuternicită să le reprezinte interesele în procedură și, atunci când debitorului i se permite să își administreze activitatea, să efectueze, în numele și pe contul acestuia, actele de administrare necesare;

5. *averea debitorului* reprezintă totalitatea bunurilor și drepturilor sale patrimoniale, inclusiv cele dobândite în cursul procedurii insolvenței, care pot face obiectul executării silite potrivit Codului de procedură civilă;

6. *Buletinul procedurilor de insolvență*, denumit în continuare *BPI*, este publicația editată de Oficiul Național al Registrului Comerțului, care are drept scop publicarea citațiilor, convocărilor, notificărilor și comunicărilor actelor de procedură efectuate de instanțele judecătorești, administratorul judiciar/lichidatorul judiciar după deschiderea procedurii de insolvență prevăzute de prezenta lege, precum și a altor acte care, potrivit legii, trebuie publicate;

7. *centrul principalelor interese ale debitorului*, în situația procedurii de insolvență cu element de extraneitate, este, până la proba contrarie, după caz:

a) sediul social al persoanei juridice;

b) sediul profesional al persoanei fizice care exercită o activitate economică sau o profesie independentă;

c) domiciliul persoanei fizice care nu exercită o activitate economică sau o profesie independentă;

8. *cererea comună de deschidere a procedurii insolvenței* este cererea formulată de debitor sau creditor, având drept scop deschiderea procedurii insolvenței în mod concomitent împotriva a 2 sau a mai multor membri ai grupului de societăți, în cadrul unor dosare separate, repartizate spre soluționare aceluiași judecător-sindic;

9. *controlul* este capacitatea de a determina sau influența în mod dominant, direct ori indirect, politica financiară și operațională a unei societăți sau deciziile la nivelul organelor societare. O persoană va fi considerată ca deținând controlul atunci când:

a) deține în mod direct sau indirect o participație calificată de cel puțin 40% din drepturile de vot ale respectivei societăți și niciun alt asociat sau acționar nu deține în mod direct ori indirect un procentaj superior al drepturilor de vot;

b) deține în mod direct sau indirect majoritatea drepturilor de vot în adunarea generală a societății respective;

c) în calitate de asociat sau acționar al respectivei societăți dispune de puterea de a numi sau de a revoca majoritatea membrilor organelor de administrație, conducere sau supraveghere;

10. *consumator captiv* este consumatorul care, din considerente tehnice, economice sau de reglementare, nu poate alege furnizorul;

11. *contractul financiar calificat* este:

- a) orice contract având ca obiect operațiuni cu instrumente financiare derivate;
- b) orice acord repo și acord reverse repo;
- c) orice contract buy-sellback și sell-buyback; precum și
- d) orice contract având ca obiect operațiuni de împrumut de valori mobiliare, realizate pe piețele reglementate, piețele asimilate sau piețele la buna înțelegere, astfel cum sunt acestea reglementate;

12. *contract de compensare bilaterală* reprezintă oricare dintre următoarele:

A. orice contract sau clauză cuprinsă într-un contract încheiat între instituția de credit debitoare și orice altă entitate, inclusiv persoane fizice, având ca obiect operațiuni cu instrumente financiare derivate realizate pe piețele reglementate, piețele asimilate ori pe piețele la buna înțelegere, prin care se stipulează compensarea unor obligații de plată sau obligații de a face, prezente ori viitoare, decurgând din sau având legătură cu unul ori mai multe astfel de contracte, inclusiv orice garanție accesorie ori având legătură cu acestea; sau

B. orice contract sau clauză, de natura celor prevăzute la lit. A, prin care se stipulează compensarea unor obligații de plată sau obligații de a face, prezente ori viitoare, decurgând din unul sau mai multe contracte de compensare bilaterală, inclusiv orice garanție accesorie ori având legătură cu acestea, în temeiul căroră compensarea bilaterală contractuală se poate realiza prin una sau mai multe dintre următoarele modalități:

- a) stingerea și/sau devansarea scadenței oricărei obligații de plată ori obligații de a face decurgând din unul sau mai multe contracte din categoria celor prevăzute mai sus;
- b) calcularea sau estimarea unei valori de compensare, valori de piață, valori de lichidare ori valori de înlocuire a oricărei obligații care a fost stinsă sau a cărei scadență a fost devansată potrivit prevederilor lit. a);
- c) conversia într-o singură monedă a oricărei valori calculate potrivit prevederilor lit. b);
- d) compensarea, până la obținerea unei sume nete, a oricăror valori calculate potrivit prevederilor lit. b), așa cum au fost convertite potrivit prevederilor lit. c);
- e) lichidarea bunurilor și drepturilor din averea instituției de credit debitoare;

13. *coordonarea procedurală* reprezintă setul de măsuri menite să coreleze procedurile de insolvență deschise împotriva membrilor unui grup de societăți, cu scopul de a asigura celeritatea și armonizarea procedurilor, precum și minimizarea costurilor;

14. *creanțe bugetare* reprezintă creanțele constând în impozite, taxe, contribuții, amenzi și alte venituri bugetare, precum și accesoriile acestora. Își păstrează această natură și creanțele bugetare care nu sunt acoperite în totalitate de valoarea privilegiilor, ipotecilor sau a gajurilor deținute, pentru partea de creanță neacoperită;

15. *creanțe care beneficiază de o cauză de preferință* sunt acele creanțe care sunt însoțite de un privilegiu și/sau de un drept de ipotecă și/sau de drepturi asimilate ipotecii, potrivit art. 2.347 din Codul civil, și/sau de un drept de gaj asupra bunurilor din patrimoniul debitorului, indiferent dacă acesta este debitor principal sau terț garant față de persoanele beneficiare ale cauzelor de preferință. În cazul în care debitorul este terț garant, creditorul care beneficiază de o cauză de preferință va exercita drepturile correlative numai în ceea ce privește bunul sau dreptul respectiv. Aceste cauze de preferință au înțelesul dat lor de Codul civil, dacă prin lege specială nu se prevede altfel;

● **DISPOZIȚII CONEXE. NCC. „Art. 2.327. Cauzele de preferință. Cauzele de preferință sunt privilegiile, ipotecile și gajul. Art. 2.347. Operațiunile asimilate. (1) Contractele care au ca efect conservarea sau constituirea unui drept asupra unui bun pentru a asigura executarea unei obligații, oricare ar fi numărul, natura sau denumirea lor, nu sunt opozabile terților care au**

dobândit drepturi cu privire la acel bun decât dacă sunt înscrise în registrele de publicitate, potrivit regulilor stabilite pentru ipotecă. (2) Sunt asimilate astfel ipotecilor clauzele de rezervă a proprietății, pactele de răscumpărare ori cesiunile de creanță încheiate în scop de garanție”.

16. *categoria de creanțe defavorizate* este considerată a fi categoria de creanțe pentru care planul de reorganizare prevede cel puțin una dintre modificările următoare pentru creanțele categoriei respective:

a) o reducere a cuantumului creanței și/sau a accesoriilor acesteia la care creditorul este îndreptățit potrivit prezentei legi;

b) o reducere a garanțiilor ori reeșalonarea plăților în defavoarea creditorului, fără acordul expres al acestuia;

17. *concordat preventiv* este un contract încheiat între debitorul în dificultate financiară, pe de o parte, și creditorii care dețin cel puțin 75% din valoarea creanțelor acceptate și necontestate, pe de altă parte, omologat de judecătorul-sindic, contract prin care debitorul propune un plan de redresare și de realizare a creanțelor acestor creditori, iar creditorii acceptă să sprijine eforturile debitorului de depășire a dificultății în care se află;

18. *creanțe salariale* sunt creanțele ce izvorăsc din raporturi de muncă și raporturi asimilate între debitor și angajații acestuia. Aceste creanțe sunt înregistrate din oficiu în tabelul de creanțe de către administratorul judiciar/lichidatorul judiciar;

19. *creditor îndreptățit* să participe la procedură este acel titular al unui drept de creanță asupra averii debitorului, care a înregistrat o cerere de înscriere a creanței, în urma admiterii căreia acesta dobândește drepturile și obligațiile reglementate de prezenta lege pentru fiecare stadiu al procedurii. Calitatea de creditor încetează ca urmare a neînscrierii sau a înlăturării din tabelele creditorilor întocmite succesiv în procedură, precum și prin închiderea procedurii; au calitatea de creditor, fără a depune personal declarațiile de creanță, salariații debitorului;

20. *creditor îndreptățit să solicite deschiderea procedurii insolvenței* este creditorul a cărui creanță asupra patrimoniului debitorului este certă, lichidă și exigibilă de mai mult de 60 de zile. Prin *creanță certă*, în sensul prezentei legi, se înțelege acea creanță a cărei existență rezultă din însuși actul de creanță sau și din alte acte, chiar neautentice, emenate de la debitor sau recunoscute de dânsul. Creditorii vor putea solicita deschiderea procedurii insolvenței doar în cazul în care, după compensarea datoriilor reciproce, de orice natură, suma datorată acestora va depăși suma prevăzută la pct. 72;

21. *creditor cu creanțe curente* sau *creditor curent* este acel creditor ce deține creanțe certe, lichide și exigibile, născute în timpul procedurii de insolvență, și care are dreptul de a i se achita cu prioritate creanța, conform documentelor din care rezultă;

22. *creditori chirografari* sunt creditorii debitorului înscrși în tabelele de creanțe care nu beneficiază de o cauză de preferință. Sunt creditori chirografari și creditorii care beneficiază de cauze de preferință, ale căror creanțe nu sunt acoperite în totalitate de valoarea privilegiilor, a ipotecilor sau a gajurilor deținute, pentru partea de creanță neacoperită. Simpla înscriere în Arhiva Electronică de Garanții Reale Mobiliare a unei creanțe nu determină transformarea acesteia în creanță care beneficiază de o cauză de preferință;

23. *creditori indispensabili* sunt creditorii chirografari care furnizează servicii, materii prime, materiale sau utilități fără de care activitatea debitorului nu se poate desfășura și care nu pot fi înlocuiți de niciun alt furnizor care oferă servicii, materii prime, materiale sau utilități de același fel, în aceleași condiții financiare;

24. *creditor străin* este creditorul al cărui domiciliu sau, după caz, sediu este stabilit într-un stat străin;